

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԻ

Պիւր գաւառի շարապ : — Եւրոպայի Քրիստոս իւր սե-
լամէն : — Մէսոպոտիա : — Ատի մէքէպ խօսա-
լարնա իւրմար : — Ինքնիւր իմթիւն : — Էլլէն-
ճէտէ ակալագի փաղը : — Նիկիտէտէն պիւր մէքուպ :
— Հինտտէ տուլ գարըլարն էլլէնմէսի : — Հալատի-
տաթը տիւնիյէ : — Սմէրիգան խան : — Մէվատար մի-
թէնէվլիյէ : — Սլի վատաւարըն տէրէլէրի : —
Փօլիթիգա հալատիսի : — Շարըլ ֆիւթարը :

ՊԻՐ ԳԱՏԵՆՇ ՇԱՐԱՊ

ՇՈՒԷՏ գրաւը օնիքինճի Շարլ կէնճ-
լիյինտէ պիւր տէֆա շարապը չօգճա
իչիպ, անասընն հուզուրունտա միւ-
նասիպէթսիլ հարէքէթ էթաիլինտէ,
անասը պրագրպ քէնտի տաիւրէսինէ
չէքիլտի, վէ գահրընտան քիմսէ իւր
կէօրիւշմէք իսթէմէտի : Վալիտէսինին
պէօյլէ գահր էտիպ չէքիլտիյինին
սէպէպինի գրալ պիւրէքէ, էթ-
տիյի Էօլսուլ հարէքէթ իւղէրինէ
պիւր էյիճէ միւթալէա էթաիլքտէն
սօնղրա, միւքէտտէր օլան անասընն
գալսիլինի Էտիմագ իսթէտի : Խառն-
մէլէրտէն պիւրինին էլի իւր պիւր գա-
տէն շարապ կէթ իրթաիքտէն սօնղրա,
օլ պիւր գատէն շարապլա անասընն
տաիւրէսինէ կիտիպ, օնա, «Վալիտէ,
տիւն միւնասիպէթսիլ հալիմ իւր սե-
նի կիւճէնտիւրմիլ օլտուղումա հիւս
էտիպ, իշթէ սէնտէն աֆվ տիւրմէյէ
կէլիյօրում, վէ պունտան պէօյլէ օ
մագուլէ հարէքէթտէ պուլունմամա-
ղա գալիէն նիյէթ գօտուղումա
կէօթէրմէք իչիւն, պու պիւր գատէն
շարապը սէնին աֆիյէթինէ իչէրիմ, վէ
պէնիմ իչիւն պու սօն գատէն շարապ
օլտուն տէյիւ Էէմին էտէրիմ» տէտի :
Գրալ սէօղիւնիւ իճրա էթտի, չիւն-
քիւրթըլ էօմիւնտէ աղղընա շարապ
գօմատը տէյիւ ըրվայէթ օլունուր :

ԵԱԼԸՆԸՉ ՔՐԻՍՏՈՍ ԻԼԷ ՍԷԼԱՄԷԹ

Պաղը Քրիստոսիյան քէնտի իհմալ-
ըղը, թագսիրաթը վէ գապահաթը-
նա պագրպ մէյուլ օլուր : Պէօյլէ
պիւր քիմսէնին Ալլահ իւր օլան իւլ-
ֆէթի խօշ օլմաղ, կէօյլէ կիթմէյէ
իւմիտի պէրրագ օլմաղ, էլ գը-
տա, օնուն գալպի ըահաթ տէյիլ
տիւր : Պէօյլէ օլմասը աճաիպ տէյիլ,
չիւնքի օլ մագուլէ քիմսէ քէնտի
շախսընա վէ ամէլինէ պագար, վէ
պու Էսա Է-ճէննիւն Էիւ պէ Է-ճէնն Է-ճէնն
պուլմաղ : Պիլ աքս, կէօղիւնիւ քէն-
տի իւղէրինտէն գալտըրըլ Էտընըլ
Քրիստոսա նաղար էթտիյի, պիւթիւն
Էիւրէքլէ Խէլաքքալընա սըղընտը-
ղը, վէ Քրիստոսուն վասիթասը իւր
Ալլահա Էվլատ օլտուղունտան Ալլահ-
տան Էվլատ կիպի սէվիլմէյէ, Էպէ-
տի միւրտա տաիւր վարիս օլմաղա
նաիլ օլտալիլտիյինի տիւլիւնտիւլիւ
հալտէ, գալպի սէվիլնի վէ սէլամէթ-
լէ տօլար : Պիլիմ քէնտի լիյագաթը-
մըղը պիւր սէլամէթ վէրէմէլ օլ-
տուղունու, Էն պէօյիւք կիւնահքեա-
րա պիւր թէքմիլ սէլամէթ վէրէն ի-
սէ տնճագ Քրիստոսուն մահապէ-
թի վէ սատագաթընա օլան թամ Էմ-
նիյէթ իտիլինի ունութմայալըմ :

ՄԷՍՈՒԼ ՔԻՄ ՏԻՐ

Մէսուլիյէթ մատտէսինի հալլ էթ-
մէք իչիւն, «Պէնալըղը պէն մի էթ-
տիմ» տէյիւ սօրմագ քիֆայէթ էթ-
մէլ, «Պէնալըղը մէն էթմէք իչիւն
Էլիմտէն կէլէնի էթտիմ մի» տէյիւ
արտագ տաիւր իճագ էտէր :

Միւթէալիլի օլտուղուն քիլիտէտէ
մարաղա վար, սէն տէ, «Պէն մարա-
ղա էտէնէրտէն տէյիլիմ» տէյօր-
սուն : Էյի, ամմա մարաղանն տէֆ
օլմասը իչիւն Էլիտէն կէլէն զայրէ-

թի էտէյօրմուսուն : Չօպանն ճէ-
մաթա վաղ վէրիյօր, սէն տէ, «Տին-
լէմէյէ կէլմէյէնէրէ սէպէպ պէն տէ-
յիլիմ» տէյօրսուն : Էյլէ տիւր, ամ-
մա պագալըմ քի պու իհմալըղըն
Էօնիւնիւ տլմաղա պիւթիւն գուլվէ-
թին իւր չալըլըյօրմուսուն : Ջէմա-
թտա ըուհանի պիւրուտէթ վար,
սէն տէ, «Պու պիւրուտէթ պէնիմ
Էիւրիւմտէն տէյիլ տիւր» տէյօրսուն,
Փագաթ սօղույանլարը հէրաքէթ
կէթիւրմէյէ չալըլըյօրմուսուն, նա-
սըլ քի պօրճուն տուր : Դարնաալա-
րըն իչիւնտէ թիւրիւ խուլարամիւպ-
թէլա օլմուշ ֆէնա տտէմէր վար,
սէն տէ, «Պէն նէ խուլարըն հա-
միսիմ, նէ տէ քէօթիւլէր իւր տլա-
գամ վար» տէյիւ խտտիա էտէյօր-
սուն : Կիւղէլ, Փագաթ պիւթիւն
գուլվէթին իւր Փագիլէթին իւրէլէ-
մէսինէ տէ չալըլըյօրմուսուն : Թէվ-
պէսիլ քիմսէլէր վար, սէն տաիւր,
«Պէն ճէմաթըն արասընտա պու մա-
գուլէ քիմսէլէր կէօրմէքտէն հաղլ
էթմէմ» տէյօրսուն : Փագաթ պա-
գալըմ սէն կէրէքտէն թէվպէյէ կէլ-
միլմիւն, Էտիտա պաղալարընը
թէվպէյէ կէթիւրմէյէ հէր կիւն զայ-
րէթ էտէյօրմուսուն :

Պիղատոս նաֆիլէ էլինի Էայգալըպ,
Յիսուս իչիւն, Պէն պու տտէմին գա-
նընա իւհագ տէյիլիմ տէյէրէք մէ-
տուլիյէթի իւղէրինտէն աթմաղա չա-
լըլալ : Պիղատոս Յիսուսուն սալը վէ-
րիլմէսի հագղընտա Էլիտէն կէլէն
զայրէթի էթմէտի : Պագ քի սէն տէ
Պիղատոս կիպի օլմայասըն :

ԱՏԻ ՄԷՔԹԷՊ ԽՕՃԱԼԱՐԸՆԱ ԻԽԹԱՐ
2. Իպրէ

- 1. Չօղ գանուն գօմայըն :
- 2. Հէր գանունա իթատթ թալէպ
էտին :

3. Չօճուղարա պիւտիւրին քի սի-
զին սէօղլունիւզ պիւլէ գանուն տուր:

4. Էն քիւլիւք իթաթսըզլըզ պի-
լէ տիգգաթսըզ պրագմայըն:

5. Պէօյիւք վէ քիւլիւք, զէնկին
վէ ֆագիր, հէր շայիրտտէն պիր Եօլ-
տա իթաթ թալէպ էտին:

6. Չօճուղարը ճէզասըզ միւթի
էթմէք միւմքիւն օլտուղու թագտիր-
տէ, օնլարա ճէզա վէրմէյին: Գօր-
գու իլէ իտարէ էթմէքտէն իսէ մու-
հապպէթլէ իտարէ էթմէք տահա
էյի տիր:

7. Չօճուղարըն թէնինի աճըթ-
մայարագ ճէզա վէրմէյէ չօդ Եօլլար
վար իտիրի տաթմա խաթըրընդտա օլ-
տուն: Թէնի աճըթմայան ճէզա տաթ-
մա մագպուլ վէ միւթէպէր տիր:

8. Չօճուղուն պաչնա վուրմայըն
վէ չիմտիքլէմէյին: Պաշա վուրմագ-
գաղալը տըր, չիմտիքլէմէք իսէ վահ-
շիլիք տիր:

9. Գայտսըզլըզ վէ ունութկանըզ
իչիւն պիւլէ ճէզա վէրիլէպիլիւր, Լա-
քին ինատ իլէ օլան իթաթսըզլըզ
միւճագաթ հէր հալտէ կէրէք տիր:

10. Պիր չօճուղա ալէսսէվիլէ Իւք
գապահաթը իչիւն ճէզա վէրմէյին:
Թաթլըզ ամմա սէպաթլէ թագիր
էտին, վէ էյէր միւմքիւն իսէ ճէզա-
սըզ իթաթ թալէպ էթմէյէ զայրէթ
էտին:

11. Ճէզա հագիրգաթէն ճէզա օլ-
տուն, Կանի թէնի հաֆիլէ աճըթմա-
ղա աէյիլ, իլլա իթաթա կէթիր-
մէյէ քեաֆի պիր վասիթա օլտուն:

12. Խըրտա չըզտըզընըզ վագըթ
ճէզա վէրմէյին: Մէքթէպի էյի ի-
տարէ էտէն խօճա չիւպհէսիլ մու-
վաֆֆագիլէթ պուլուր: Պաղըն քի
շայիրտէրինիլ սիզի սէվսին վէ սիզէ
րիայէթ էթսին: մուվաֆֆագիլէթ
պուլ տուր:

ԻՆՃԻՐԼԻՏԷ ԻՄԹԻՀԱՆ

Գարիյէի մէզպուրէտէ Հայ Աւետարա-
նական գարնտաշարըն սէքիլ այլըզ պիր
մէքթէպի պուլունուզ, մէքթէպը մէզպու-
րուն իմթիհանընա չէնտ նէֆէր Հայ Լու-
սաւորչականլար փուսուլա իլէ տալէթ օ-
լունուլ կիթմէմիզտէ, զիրտէ պէյան օ-
լունան տէրպէրի կէօրտիւք: Մէքթէպին
30 օղլան վէ 50 դըզ շայիրտանը պուլու-

նուլ, շայիրտանը մէզպուրէտէն պէշ պէնտ
տէրպէրի վար իտի, 1. Ինճիլ, 2. Իլմի
րագամ, 3. Գրիսթիյան թալիմաթը, 4. Գրաթը
Օսմանիյէնի իքինճի վէ իւչիւն-
ճիւսիւ, 5. Սիվալ վէ ճէվալ իւզէրինէ
պաղը իզթիզալը մատտէլէր: Պունլարըն
հէր պիրինիւն արասընտա պիրէր իլահի տա-
թի թէրէնիւմ օլունարագ շայիրտանը մէզ-
պուրէտէն կէրէք տէրպէրի վէ կէրէք թէ-
րէնիւմ սէտալարը իլէ իլահի օգուսալա-
րը, հաղըր պուլունան 120տէն զլյատէ
քէսանըն մէմունիյէթիւնի պատի օլտու:
Պատէհու Ղաղար աղա Հաճի Թորոսեան
վէ Եղիա աղա Եարտըմեան, Լուսաւորչա-
կանլարտան տաթի պիր գաթ պիրէր նութգ
իրատ էտէրէք իմթիհանը մէզպուրէ իտի-
թամ վէրտիլէր: Մէքթէպին մուալլիմէսի
վէ սապըզ Մէրզիֆուն մէքթէպի շայիր-
տանընտան օլան վարթուհիտէն տաթի զի-
յատէսի իլէ մէմուն գըլընտը:

ՅՈՂԱԿԻՄ Տ. ԳՍԼՍՏԵԱՆ

Ինճիլի, 25 ապրիլ, 1875

ԵՅԼԷՆՃԷՏԷ ԱԽԼԱԳԻ ՓԱՔԼԸԳ

Պու քէնտ Գայսերիյէտէն Եօզլատա կի-
տէն մէսլէք իւզէրինտէ, Գայսերիյէտէն
50 վէ Եօզլատտան 50 միլ պաթա 40 խա-
նէ սաֆի Լուսաւորչականտան իպարէթ ի-
տի իսէ տէ, գաճթ սէպէպիւնտէն հէնուզ
27 խանէ գալմըշ տըր: Քէնտը մէգքիւր-
տէ չէնտ սէնէտէն պէրու Քիւթիւպը մու-
գատտէսէյի գրաթ, վէ նէճաթ մէսլէ-
քինի արայան պիր գաշ զէվաթ վասիթասը
իլէ Ինճիլին խալիս նուրունուն նէ տէրէ-
ճէ թէէսիւր էյլէմիլ օլտուղունու զիրտէթի
մալիւմաթ նիւմա էտէճէք:

Քէնտը մէգքիւրին Գայսերիյէ միսիօնէ-
րինտէն թալէպ էյլէտիլինէ նազարէն, վա-
իլ վէ խօճա մէմուրիլէթի իլէ իրալ օ-
լունտուղունու, Էհալիինի ահվալը հաղը-
րէսինի հայրէթիմի մուճիւլ օլմաղը հասէ-
պի իլէ, պէնիմէ հէմտէրտ օլալար տէյիւ
տօթթարըն թէվիլէ էթմէքլիլէ քէնտիմէ
վագիֆէ ատտ էյլէտիւմ, Իւք վաղար կիւ-
նիւ ճէմաթ 45, իքինճիտէ 58 վէ իւչիւն-
ճիւտէ 85 օլտու իսէ տէ, մուալիսարէն
տահա չօդ քէսանլա իպատէթիմիլ իճրա
օլունուլ ճիւմէսի տիգգաթը թամիլ վէ
զայրէթը քեաթիլէ իլէ Ինճիլին նուրֆի-
շան սէօղլէրինի տինլմէյէ խահիլիլի ի-
տիլէր: Հաֆթատա իքի տէֆա գարըն-
տաշարա, պիր տէֆա տա գըզգարնտաշ-
լարա Գրիսթիյան թալիմաթընտան տէրա
վէրիլիւ, հէր ալալամ տաթի իպատէթ-
խանէտէ տուա արզ վէ իլահի թէրէնիւմ
գըլընմասընա ճիւմէթ թարաֆընտան ար-
ղու վէ զայրէթ օլունտու:

Մէքթէպտէ, վտաթ Հիսալ իլէ, 50յի
միւթէճալիլ թալէպէյէ պիր գաշ սընըֆ

տէրա վէրիլիւ: Ճիւմէթ թալէպէ, Կալընըզ
Փրօթէսթանթ տէյիլ, Լուսաւորչական
տաթի, իթաթ վէ վաք ալալագա մալիք
տիր: Բուհանի վէրիլիլէ կէլինճէ, պու
Փրօթէսթանթլար տիկէրլէրէ պիր տէրսի
մախսուա օլա Կաղըշըր, Բէսմէն Փրօ-
թէսթանթ օլան իւչ ֆամիլէա բուհանի
պէյթ ինչասը իչիւն իքի պին զուրուշտան
զլյատէ ազճէ իհսան էյլէտիլէր: Պունտան
մատա կէչէն սէնէլէրտէ օնտալըզ վէրմէյէ
վատ էթմիլ իտիլէր: Ղանէմտէն, զաթի-
րէտէն վէ սաիրէտէն պու իւչ ֆամիլէա-
նըն վատ էթտիլի տզչէ 5 պինի թէճալ-
վուլ էտէճէյինտէն, պիր վաիլ իլէ պիր
խօճա կէչինտիրմէյէ քեաֆի օլաճաղըտը:
Էյ օգույան տօթթում, Պօղուզ կիպի պիր
մահալտէ իւչ ֆագիր ֆամիլէանըն պու
կիպի ֆէտաքէարըլը ափ պիր շէյ մի տիր:
Էյ վալս քի թագտիր իլահի պրագմատը:
Գաճթ մէրհամլէսիլ գօլունու իւզէրինէ
պասըպ, ֆուգարա նաթիլ մէրամ օլամա-
տըլար:

Ումումէն Էհալիինի մէշրէպի թէմիլ տիր:
Օրատա պուլունտուղում պիւթիւն միւտ-
տէթտէ պիր քիւֆիւր իլէթմէթիւմ, Շա-
յիրտէրին պիրպիրլէրինտէն էթտիլի չի-
քեպէթ պու տուր: «Ինէյէ վիս, Ղանէ-
մէ տօմուզ տէտիւ» Պու սէօղլէր սիւպեան
մլյանընտա քիւֆիւր ալիւմ տիր:

Եիրմի Էէտի խանէտէ 5 վէ 4 օղլանա
մալիք օլան 18 առէմ, 3 օղլանա մալիք
օլան 12 առէմ վար: գըզ իսէ փէք գըթ
տըր: Պիր շէյ տաթի զիքրէ շայան տըր:
Էթթէտէն պէրու պուրատա առէթ օլա
կէլմիլ տիր քի, գըզ նիլանլամագ իչիւն
գըզ սահիլիլին 10 վէ 12 լիրա մուգալիլ
վէրիլմէլի, չիւնքի, էվիլէճէ տէտիլիմիլ
իւզրէ, գըզ աղ տըր: Լաքին Կաղընլար-
տա էն միւթէպէր զաթըն պիրի էն հիւ-
սիւնիլ գըզընը պիր Փրօթէսթանթ կէնճէ
պիլա մուգալիլ վէրտի, վէ պու շէյ գա-
ղաի մէզպուրէ Էհալիինի հայրէթիւնէ
միւճիւլ օլտու:

Հէր նէ գատար Փրօթէսթանթլար իւչ
էվտէն իպարէթ տիր տէտիլ իսէ տէ,
պիւթիւն գարիյէնի Էհալիինի պու իսմի
վէրսէք Կանըլմայըզ տէյիւ զանն էտէ-
րիւմ, զիրա հէման հէֆիսի տէ ըլըզը վէ
սէրպէսթ էֆքէարը տըր: Փրօթէսթանթ
վէ Լուսաւորչական մլյանէսինտէ էյի մու-
հապպէթ վար: Քէյիլն մուգատտէմ
քեահէտը օլան չիմտի Փրօթէսթանթ տըր:
Ճիւմէթ Էհալի, Փրօթէսթանթ վէ Լուսա-
ւորչական, իլէրինի պիրլէքտէ թէսվիլէ
էտէրլէր: Մէզարըզլարը պիր տիր վէ
մէվթէրինի պիրլէքտէ տէֆն էտէրլէր:
Իլթէ Պօղուզ կիպի մահալտէ պու տէրէ-
ճէ թէրագգի հուսուլէ կէլմիլ տիր: Աճա-
պա մէտինի մահրուսէտէ նիլիւն պու
կէօրիլմէզ:

Գ. Ա.

Մէրզիֆուն, ապրիլ, 1875

ՆԻԿՏԵՏԵՆ ՊԻՐ ՄԷՔԹՈՒՊ

Մարտ 30 թարիխէ գահթէտէկեան իշխան միւթըր Յարնսուօրթ ետի իւն 350 լիրա պէնտէնիւ իւն Սարգիսեան պր. Կարապետէ վասլ օլուպ, 100 լիրա գատար Նիկտէ պիշարէկեանը իշխան հըֆզ օլունարադ, պագիսի Նիկտէյէ 2 սաաթ մէսաֆէտէ Պօր գաղասը իւն գըթլըզ չտիտ օլան պաշգա գարիյէլէրտէ թէվլի օլունմազ իւզրէ իրսալ օլունտու : Ալտըղըմըզ մալիւմաթա նազարէն, հալա Միսլի, Կէօլճիւք, Ալայ վէ Պալլամա գարիյէլէրտէ 10պին զուրուշլուգ գատար զախիրէ միւպայա օլունուպ, պիր աղ տա փարա թէվզի էտիլէրէք, նէֆսի Պօրտա 400 նէֆէր պիշարէկեանա կիւնտէ 20 փարալըզ էքմէք վէրիլմէք նիյէթի իւն պիր Փուրուն աշըմըզ տըր : Մէքըիւր 400 պիշարէկեանըն եարընտան զլյատէսի Միւսլիւման տըր :

Շիւմի Նիկտէյէ կէլէլիմ : Պուրտա պուղտայըն իսթանպուլ քիլէսի 40, 30 զուրուշա օլուպ, էքմէքճի տիւքեանլարընտա գափըլարադ էքմէք ալընմադտա օլտուղունտան, տիւշիւնտիւք քի, Փուգարայա փարա վէրսէք, էքմէք պուլմաղա պէյլիւք կիւնլիւք չէքէճէքլէր, պէլքի տէ փարայը պաշգա չէյլէրէ սարֆ էտիպ եինէ աճ գալաճաղար : Իմտի հիւքիւմլթտէն պիր էքմէքճի թէքէքէրէսի ալըպ, օլ կիւն էքմէյէ գօնուլան եէնի նարը միւնիպինճէ պիր էքմէքճի իւն, պիղէ օգգասը 70 փարատան 15 կիւնէտէք, 129ու էրմէնի, 202սի Բոււմ, 250սի Միւսլիւման վէ պագիսի քէյլիւ կէօլէպէլէրտէն օլարադ ճէման 750 քիլի իշխան իսթէտիյիմիւզ գատար էքմէք վէրսին տէյիւ սէօզ պաղլատըզ, վէ Բոււմի ապրիլ պիրտէն իթիպարէն մէքըիւր 750 քիլիյէ եէվմիյէ 20 չէր փարալըզ էքմէք տաղըթ մագտա իւզ : Ֆուգարանըն սայըսը կիւն պէ կիւն արթմագտա տըր, էքսէրիսի տէ կէօլէպէ տիր, պիղիմ տախի կէօնտէրիլէն ազէտէն զլյատէ սարֆ էթմէյէ իզնիմիւզ եօզ իսէ տէ, չէնտ կիւն ագտէմ միւթըր Յարնսուօրթ պիր մէքթուպ եաղըպ, մայիս 15 տէ թէքըար փարա եօլլամազ էքքեարընտա օլտուղունու պիլտիրիւր, պիղէ տէ պուրալարտա կէօրտիւյիւմիւզ սէֆալէթ հադգընտա իսթանպուլա քէնտիսինէ մալիւմաթ վէրէլիմ տէյիւ էմր էտէր : Պիր աղ տա Փուգարա իւզէրինտէ կէօրտիւյիւմիւզ հալտէն պաշա էտէլիմ : Պիշարէկեանըն ճիւմէսի տէ թագաթսըզ պիր հալտէ տիր : Ատէմ պաղընա վէրտիլիմիւզ եէվմիյէ 114 տիրէմիւք էքմէքլէ տօյալաղ օլտուղարընտան, էքմէյին միգտալը արթըրըսըն տէյիւ ընճա էտէրլէր : Պաղըլարը ալտըզլարը էքմէյէ պիր աղ օթիլալէ էթմէքտէ տիրլէրկէչնտէ խանէ տաղըթտըղըմտա օլ գատար ատէմ էթրաֆը :

մը ալտը քի, Փուրունուս տամընա չըգըպ, աշաղտա պուլունան գալթիյէլէր մարիֆէթի իւն եէվմիյէլէրինի վէրմէյէ մէճուր օլտուլմ : Միւթըր Յարնսուօրթ վասիթասը իւն ինկիւզ գօմիթէսինտէն չիմիյէտէք ալտըղըմըզ խանէտէն էօթիւրիւ աճիւզանէ թէչէքքիւրիւմիւզիւ իզհար էտիպ, չէֆգաթլու ազալարըն տիգգաթընը պուլունտան պէյլի տախի Նիկտէ վէ ճիւլարը իւզէրինէ խասսէթէն տալէթ էտէրիւ :

Պուրտա Բոււմ միլլէթինտէն խայլը սահիպ սէրվէթ քիմսէլէր վար : Պուլար կէչնէ սէնէ ճիւզի պիր խանէ, եանի 3,000 զուրուշ գատար վէրտիլէր իսէ տէ, պուսէնէ պէյլէ պիր զայրէթ միւշաչէտէ օլունմադտա տըր : Էրմէնիլէր իշխան տախի իսթանպուլ էրմէնի գօմիթէսինտէն թալալըար էլի իւն 36 լիրա թախսիս դըլընմը իսէ տէ, հալա պիր չէյ վէրիլմէտի :

Բոււլար կէչնտէ չարուտան 2 լիրա գատար թօփլայըպ, օլ փարա իւն Նիկտէ պիշարէկեանընա խանէ իշխան Տէրսաատէթտէ Զարիֆի վէ իրիտաթի էֆէնտիլէրէ վէ միւթըր թօմընա թէլկրաֆլար չէքտիլէր, լաքին պու թէլկրաֆլարըն նէթիճէսի հադգընտա մալիւմաթըմըզ եօգտուր :

Հ. ՆԱԶԱՐԵԹ Մ. ՄՈՍԿՈՎԵՍԿԱ

Նիկտէ, 7/19 ապր. 1875

Պր. Կարապետ Սարգիսեան գարիյէլէրէ էթտիյի զիյարէթի 15 կիւն զարֆընտա թէքմիլ էտիպ Նիկտէյէ ալտէթ էթմիլ օլտուղունտան, միւմաթիլէյին վէրտիլի հալալտիսի տախի պուրայա իլալէ էտէրիւ :

Միւմաթիլէյի մայլթինտէ պիր արգատալա թարիլտէն 15 կիւն էվմէլ Կէօլճիւք գարիյէսինէ կիտիպ իսթանպուլ քիլէսի իւն 210 քիլէ պուղտայ վէ չալտար 8,000 զուրուշա միւպայա էտիպ, գարիյէի մէզպուրէ իւն Միսլի, Խասսէքէյ, Ալայ վէ Պալլամա նաման գարիյէլէր սէքէնէսինտէն 1,600 նուֆուսա ատէմ պաղընա 3էր զուրուշլուգ զախիրէ թէվլի էյլէտի : Պու գարիյէլէրտէ էն սէֆիլի Միսլի, Ալայ վէ Պալլամա տըր :

Անտէն Նիկտէտէն իքի սաաթ ուզադ օլան Պօր գաղասընա վարըպ, գայմագամ իւն կէօրիւշտիւքտէն սօնղրա պիր այ էքմէք թէվլիինէ գարար վէրտի : Հիւքիւմլէթ մարիֆէթի իւն 100 նէֆէր էրմէնի, 150 նէֆէր Բոււմ վէ 350 նէֆէր եէրլի վէ կէօլէպէ իսլամտան իպարէթ ճէման 360 քիլիինի տէֆթէրի ախը օլունարադ, պիր Փուրունճու իւն տախի սէօզ պաղլանարադ, պիր մէմուր թայլինի իւն Բոււմի ապրիլ 8տէն իթիպարէն ատէմ պաղընա եէվմիյէ 20չէր փարալըզ էքմէք տաղըթըլմաղա պաղլանըմը :

Քէզալիք Պօր գաղասը գարիյէլէրինտէ,

Պօրտա հիւքիւմլէթ պէլէտիյէնին աւալարընտան 9,000 զուրուշլուգ զախիրէ միւպայա էտիպ օրատա պիր մաշալէ տէրամպար էյլէտի, վէ մուսիսիարէն ճիւճիւ, Գըլմանա, Ասպըզը, Ասմազ, Քէլէք վէ Օրթաքէյ նաման գարիյէլէրի տօլաղըպ, էն սէֆիլլէրէ ատէմ պաղընա 1/2 քիլէ գախիրէ վէրմէյէ գարար վէրտիքտէն սօնղրա, 1,408 նուֆուսա Պօր մէմուրունա խիթապէն իլմի խապէր վէրտի, իշպու իլմի խապէրլէրի ալանլար տէրագապ փուսուլարը միւնիպինճէ զախիրէլէրինի ալմազ իւզրէ Պօրա կիթտիլէր : Մէքըիւր գարիյէլէրտէ 4,000 զուրուշ գատար տախի ազչէ թէվլի էյլէտի : Պու գարիյէլէր Պօրտան 2, 3, պաղըսը 4 սաաթ գատար ուզադ օլտուղունտան պիշարէլէրէ Պօրա կիթմէք զօր օլտու իսէ տէ, միւնսալի պու իտի, չիւնքի պու թարաֆ չօգ սէֆիլ օլտուղունտան, զախիրէ օլ գարիյէլէրին պիրինէ նաղ օլունմուշ օլտա խի, հէման օրատա եաղմա օլուպ պաշգա գարիյէլէրէ պիր չէյ գալմայաճաղը հիսս օլունտու :

Սօն զիյարէթ էթտիյի Օրթաքէյէ տիկէր գարիյէլէրտէն խայլը քիմսէլէր արգասընա տիւշիւպ, գարիյէի մէքըիւրէ էհալիսի իւն պէրապէր չօգ ֆիլան էտէրէք էթրաֆընը էյլէ սարտըլար քի, պիր գաչքիլի իւն պէրապէր կիւն իւն արալարընտան չըգըպ Պօրա ալտէթ էյլէտի : Հէփ պու գարիյէլէրին էհալիսինտէն չօղար հայլան միսալի սիւրիւ սիւրիւ ալալամատէք գըրլարտա օթլանմաղա չըգարլար : Զօգ թէէսսիւֆ էտէրիւ քի խանէմիւզ պու սէֆիլլէրին պէչտէ պիրինէ պիլէքեաֆի օլմատը : Պու սէպէպտէն Դայսէրիյէյէ թէլկրաֆ քէչիտէ օլունտուղունտան, պու այ իշխան պիր միգտար տահա խանէ իրսալինէ հիւմլէթ օլունուր տէյիւ մէմուլ էտէրիւ : Գըսսա սէյլէյէլիմ, պու գարիյէլէր էհալիսինին ֆէրեատը կէօքլէրէ չըգմագտա տըր : Զօղար քէնտի էօլիւմէրինի արղուլամագտա տըրլար, զիրա եաղմագ պուլարա թէհամիլ օլունմազ պիր պար օլմուշ տուր : Իշպու գարիյէլէրին պիւթիւն էհալիսի Միւսլիւման տըր : Շիւմի Պօրտա 70 իսթանպուլ քիլիսէսի զախիրէմիւզ օլուպ, Դայսէրիյէտէն ճէվապ կէչնէտէք միւնսալ օլան գարիյէլէրտէ թէվլի օլունմազ :

Պու ճիւմլէ սէֆալէթտէ կէրէք հիւքիւմլէթ կէրէք էհիլ սէրվէթ թարաֆընտան լաղըմ կէլէն մուսալէնէթ իճրա օլունմայօր, օլունույօրտա տա, ճիւզլիյէթ նէվլինտէն տիր, Հէփ պու պիշարէկեան իշխան տուանըզը նիյաղ էտէրիւ :

Հ. ՆԱԶԱՐԵԹ Մ. ՄՈՍԿՈՎԵՍԿԱ

Նիկտէ, 14/26 ապրիլ, 1875

ՀԻՆՏՏԷ ՏՈՒԼ ԳԱՐԸԼԱՐԸՆ

ԵՎԼԵՆՄԵՍԻ

Պիր վազըթ պիւթիւն Հինտիւթանտա շու մէքրուհ ատէթ վար քառ քի, պիր ատէթ էօլտիւքտէ, գաւրըսը տախի գօճաւընըն թէնինի ետգանաթէշտէ քէնտիսինի տիրի տիրի ետգար ըտը: Ինկիլլէր Հինտէ սահիպ օլտուգտան սօնդրա պու վահշի ատէթի ետտագ էթտիլէր, վէ շիմտի օրանըն հիւքիւմէթի մէքըիւր ատէթին իճրա օլտնմամսընա չօգ տիգգաթ էտէր: Վէ լաքին, աթալարտան գալմա պաթըլ ատէթլէրին ուշկուհ սուղըլդա ըտդմէն օնլարա պաղլանըլ գալմագ ճահիլ ատէթլէրտէ տէրքեար օլտուգու միսիլի, Հինտիլէր տախի մէքըիւր էսքի մուգիլըր ատէթէ հալա պաղլանըլ գալմըլլար իսէտէ, հիւքիւմէթ թարափընտան օլտն ետտաղա գարըլ կէլէմէտիլէրինտէն սէֆիլ տուլլարը թէլէֆ էթմէյէ եէնի պիր եօլ աիւշիւնմիւլլէր տիր: Շիմտի վագա տուլլարը աշիքեարէտէ սաղ սաղ աթէշտէ ետգմաղլար, ֆագաթ օլ գալմըլլարը պաշգա ատէթլէրտէն այըըլ փէք աղ եէյէճէքլէ պրագըըլլար քի ետլաշ ետվաշ էօլսիւնլէր: Սու իսէ պիրտէն աթէշտէ ետմմագտան տահա չէթին պիր էօլիւմ տիւր: Լաքին պու սօն վագըթլարտա, թէրպիլէ վէ մէտէնիլէթ պու միլլէթին իշինէ կիրէլի, տուլ գարըլլըն եալընըլ էօմըիւնիւ վիգայէ էտէն տէյիլ, օնլարա իսթէտիլէրի հալտէ եէնիտէն էվլէնմէյէ պիլէ ըուխտաթ վէրէն սաըլ Հինտիլ պիր շիրքէթ փէյտա օլմուշ տուր: Պու շիրքէթ ֆէվգ էլ ատէ խուսումէթ վէ գօրըլգլարա մաղհար օլտու: Թուրքիտա օլտուգու կիւլի Հինտտէ տախի չօգ ուշանըգ քիմէլէր պաղը էֆքեար ու ատէթլէրինին եանըլ վէ մուգիլըր օլտուգուսու պիւլիլ վէ իգըրա էտէրլէր իսէտէ, «Պու ատէթլէր ապա վէ էճաաղմըլտան գալմա ատէթլէր օլտուգու իշին, օնլարը թէրք ետլոտ թէպտիլ էթտիլիմիդ հալտէ միլլէթիմիդ պաթար» տէմէքտէ տիրլէր: Չօղլար տախի

մէքըիւր ատէթլէրէ քէօր քէօրուհա տահապէթ էտիպ, էսքի, պաթըլ, եանըլ վէ մուգիլըր ատէթլէրի վէ թալիմլէրի ըէտտ էտէնլէրի գօլալարը:

Պիր սէնէ էվլէլ Հինտիլ էհիտիրայէթ վէ ուշանըգ պիր կէնճ քիմէնէ 18 եաշընտա պիր տուլ գարըլ իլէ էվլէնմէք իսթէտի, գարըլ տախի պուհա ըտըլ օլտուգուսու, մէքըիւր կէնճ գաթ կէլինի ալըպ էվինէ կէթիւրմէք Նիլլէթիլլէ, մայէթիւտէ պիր գաշ տօսթ օլարագ գըղըն էվինէ կէլաի, Լաքին օլ ճիւլարըն գապա էհալիսի պուհու տուլտուգլարը կիւլի, կիւլէյի իլէ կէլինին պուլուսուղու էվի պասըլ, կիւլէյիլի տօսթլարը իլէ պէրապէր ֆիրար էթմէյէ մէճպուր էթտիլէր, գալալը գարըլ տախի թութուպ պաշըն թրաշ էթտիլքտէն սօնդրա հապա գօտուլար: Կիւլէյինին թարափը քէյֆիլէթի տէրագապ հիւքիւմէթ պիւտիրտի, գապահաթ սահիպլէրինին ճէգաթը վէրիլտի, գարըլ տախի գուրթուլտու: Պատէհու մէքըիւր կէնճ ատէթ ուշանըգ թարափա մէյեալ օլտն պիր Պրահմին, եանի պիր Հինտ փափագը մարիֆէթի իլէ մէքըիւր տուլ գարըլ իլէ Նիքեահ օլտու, տմա նիքեահը էտէն Պրահմին Պրահմինլէրին փաթըլիլ թարափընտան պու քէյֆիլէթ իշին լանէթլէնտի, վէ տուլ գարըլ տախի 1500 լիրալըգ պիր ղիյան վէրիլտի:

Աթալարընտան գալմա պաթըլ ատէթլէրի վիգայէ էթմէք էֆքեարը իլէ պաշգալարընա թէտտաի էտէնլէրին սիւհը իշթէ հէր եէրտէ գօլալարը: Պաթըլ ատէթլէր ալէյհինտէ օլտն իթիւրաղլարը ճէրհ էթմէյէ հագըլը վէ միւսքիւթ իսպաթլարը օլմաղըլտան, ճէպրէ վէ թէտտաիլէ միւրաճաթ էտէրլէր: Հայրք քի պէյլէ էտէնլէր եալընըլ Հինտ փուլ փէրէթլէրի տէյիլ ֆիրիթիյանըլ տէյիլ իտաիա էտէնլէրին չօղու տախի քէնտի էֆքեարըլարընա մուղայիլ էֆքեարա օլտն քիմէլէր իլէ պու սիյագտա տալրանըլար:

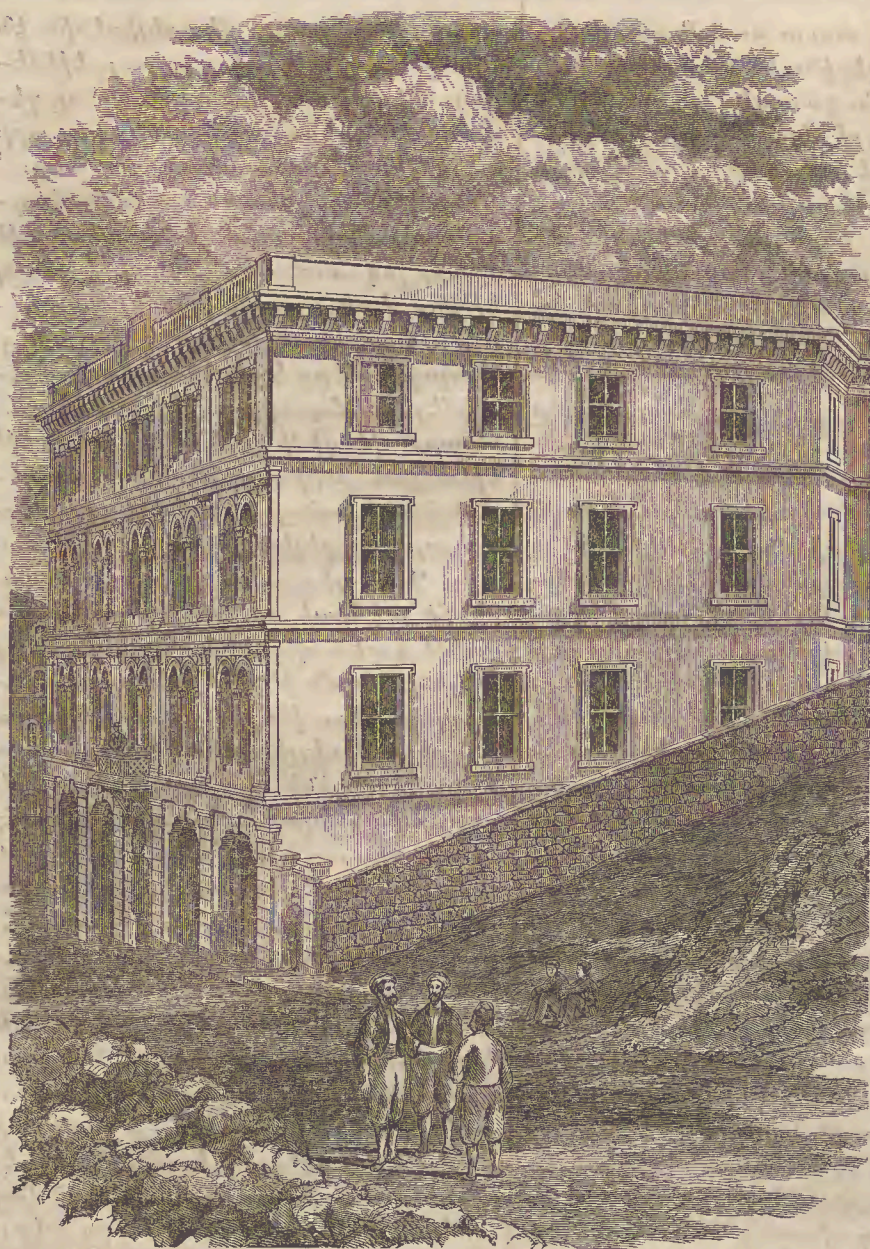
ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԻՆԻՅԷ

1869տա վաթիլը օլտն Մատաիապար մէլիքէսինին եէնի պիր իրատէսի իւղրէ մէքըիւր տիյարա պուլունան պիլճիւմլէ էսիրլէրէ հօրըրլէթ իհսան, Աֆրիգատան տախի եէնիտէն էսիր կէթիւմէք ետագ օլտնմուշ տուր: Լօնտրանըն միսիօնէր շիրքէթի թարափընտան մէքըիւր ատաաա քիւշաթ օլտնան իլմի իլահի մէքթէպի պէյլէտիւլապ, տէվլէթ մէմուրիլէթլէրինտէ գուլլանըլմագ իշին թալիմ օլտնաճագ կէնճլէրէ տախի ումումի մէքթէպ օլաճագ: Ստի մէքթէպլէրին սայըսը շիմտի 295 տիր: Շիմտի ֆիթապը շէրիֆ տախի չօգ աթըլըլար, վէ, իսիւտաի քէլամ, Դըրիսիյանըլգ մէքըիւր ատաաա հէր վէճէլէ իլէրլէմէքտէ տիր:

Գուտուստա պիր եէնի Բրօթէսթանի քիլիսէսի եափըլըպ եէրլիտէն պիր չօպանըն նաղարէթինէ իհալէ օլտնտու: Պու քիլիսէ Գուտուստա սաքին օլտն 70—80 գատար Արապ Փրօթէսթանիլարա, ճիւլարտա պուլունան քէյլէրտէն կէլէն Փրօթէսթանիլարա, վէ Սիրիտա Փրօթէսթանի էօքսիլլէր միքթէպինին 80 նէֆէր չօճուգարը իլէ Բրուսիալը քէշիլէլէրին թահթը նաղարէթինտէ պուլունան 90 նէֆէր գըլ չօճուգլարա իպտէթ կեահ օլաճագ տըր: Պու քիլիսէնին ինշաթը Գուտուստա պուլունան եէրլի Փրօթէսթանիլարըն մէթանէթ պուլմասընա չօգ եարտըմ էտէճէք տէյիլ մէմուլ օլտնուլար:

Հինտտէ Ալահապաաըն վալիսի եաղընլարտա Պէյրուլտաքի Փրօթէսթանիլէ միսիօնէրլէրին թապիտանէսինէ իսայը Արէպի քիթապլար սըփարըլ էթմիշ. քէգալիք Աֆրիգանըն Լիպէրիա նամ տիյարը իլէ Չիլին ֆէքին շէհրինաէն ֆիթապըլ շէրիֆ վէ տախի քիթապլար սըփարըլ օլտնմուշ տուր:

Հինտին Մատուրա շէհրի իլէ ճիւլարընտա 40 գատար քիլիսէ աղալարը վար արը քի փուլ փէրէթլէր արասընա կիլմէք վէ հէր փաղար կիւնիւ էօլլէնտէն սօնդրա ինճիլի վաղ էթմէքլիլի քէնտիլէրինէ պէյլիք պիր լուլթ սայարըլար:

ԱՄԵՐԻԳԱՆ ԽԱՆ

Եօգարքի թաղի իսթանպօլտա Պոյալը Հառա թէմիյէ օլունան Ամերիգան խանըն րէսմի տիր : Պու խան Տէրի ալիյէնին իսթանպօլ ճիւղարնտա քէօփրիւտէն պէշ տաղի-գէ գատար ուղագ Ֆիլճանճըլար Եօգուշու տէնիլէն մահալտէ օլուպ, իսթանպօլուն լիմանը իւղէրինէ պա-ղան զայէթ կիւղէլ պիր մէվգիտէ տիր : Պէնա սարը թաշլարտան Եա-փըլմըշ, գափուլարը վէ գանատլարը տախի տէմիրտէն օլարագ, Եանկըն-տան Էմին սայըլապիլիր : Պինանըն ինչասընա սարֆ օլունան 13,000 լի-րա աօքթօր Ի. Է. Պլիսին զայրէթի իւլէ, Էքսէրի գըսմը Ամերիգատան, պիր միգտարը տախի ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Թուրքիա մէմալիլին-տէն թահսիլ օլունմուշ տուր : Խա-

նըն Եէր իւթթիւնտէքի գաթընտա, Թուրքիատա Էօյլէնէն լիսանլարըն ճիւմէսի իւլէ Բիւթիւպը մուգատ-տէսէ, Էնվաի տէրս քիթապլարը, ճիւղէր վէ զագէթալար հափի կիւ-ղէլ պիր քիւթիւպիսանէ վար : Մէղ-քիւր գաթ իւղէրինտէ պուլունան սաիր մաղաղալար քիրայա վէրիլմէք իչին տիւր : Իքինճի, իւչինճիւ վէ տէօրաիւնճիւ գաթլարտա Ամերի-գա վէ ինկիլթէրրա Բիթապը շէրիֆ շիրքէթլէրի մասլահաթ կիւղարլարը-նըն օտալարը իւլէ, Պօրտ միսիօնէր-լէրի շիրքէթլինին սանտըգ օտասը, Աւետարեր միւլէլիֆինին վէ միւ-թէրճիմլէր օտալարընտան իպարէթ տիր : Էն իւթ գաթտա կէնիշ պիր աիվանխանէ վար : Պօրտ միսիօնէր-լէրինին սէնէվի մէճլիսլէրի պուրա-տա օլուր, Իքի տէֆա տախի Բիւ-թանիա Իթթիհատընըն սէնէվի մէճ-

լիսի պու տիվանխանէտէ օլուր : Պինանըն սարգա թարաֆընտա պատմախանէ իչին կէնիշ օտալար վար : Պու սարգա տաիրէնին Էքսէրի պիր գըսմը-նը Պոյաճեան Յաիւր Էֆէնտի քէնտի մաթպաա-սը իչին թուլմուշ տուր : Վէլհասըլ պու պինա Թուրքիատա կիտէրէք նէշվ ու նիւմա պուլմագ-տա օլան Բիթապը շէրիֆին նէշլի վէ ինճիլ պէշարէթի իւլէ մէրպուլթ պուլունան իշլէրին լույէթ վէ թէսլիյէսինէ աղիւմ սուհուլէթ օլմուշ տուր : Հէման ՅՅ սէնէտէն պէրու պէքլէնմիշ օլան պու սուհուլէթէ շիմտի մուվաֆֆադ օլ-տուղումուղ իչին Հադգ Թէալա հադրէթլէրինէ համո ու սէնալէր օլուր :

ՄԵՎԱՏՏԸ ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻՅԷ

Ինկիլթէրրատա տէմիր Եօլ իւլէ կիտէն Եօլճու-լար 1873տէ 455,320,188 իտի :

Հոնտրա շէհրինտէքի Եէր ալթը տէմիր Եօ-լու իւլէ 1863տէն պէրու 305,000,000 առէմ կի-տիպ կէլմիշ իսէ տէ, հիշ պիրիսինէ դաղա վա-գի օլմամըշ տըր :

Մասաշուղէթս էյալէթինին տէմիր Եօլարը 1874 սէնէսինտէ 42,000,000 Եօլճու կէօթիւր-տիւ : պու գատար Էհալիտէն Եալընըլ պիր ճան թէլէֆ օլուր :

Մատէն իշլէթմէք իչին էն ուղուն Եէր ալթը Եօլար Սլմանեատա տըր : Ֆրայպուրկ շէհրինտէ 24 միլ ուղուն պէօյլէ պիր Եօլվար, աթ իւլէ պիր կիւն սիւրէր : Պու միսիլլի տէօրթ Եօլ տահա վար, պիրի 13 1/2, տիկէրի 10 3/4, տիկէրի 9, տէօրաիւնճիւսիւ տախի 8 միլ ուղուն տուր :

Ալփ տաղլարընտան Մօն Սէնի նամ տաղըն իչինտէն պիր դաշ սէնէ տգ-տէմ 7 1/2 միլ ուղուն պիր Եօլ աշըլաւը :

Ամերիգատա էն ուղուն Եէր ալթը Եօլու 5 միլ տիր : Մէգքիւր Եօլ, պիր սըրա տաղլարըն իքիյէ պէօլմիւշ օլ-տուղու Մասաշուղէթս էյալէթլինտէ տիր : Շիմտիյէտէք էյալէթլը մէղպու-րէնին իչինտէն կիտէն տէմիր Եօլա-րը, օլ տաղըն իւթթիւնտէն կէշմէմէք իչին տաղը տօլաշմաղա մէճպուր ի-տիլէր : Մէգքիւր Եօլուն աշըլմասը օն տէօրթ սէնէ սիւրտիւ, վէ շիմտի թէքմիլ օլմուշ տուր : Եօլ պիր ուճ-տան օպիր ուճտտէք 5 միլ գատար տըր, լաքին օրթասընտա 1,000 ա-յադ Եիւքսէքաէ օլուն տաղըն թէիլէ-

սինէտէք պիր պաճա աչըմը տըր : Եօլ թուէն 20 վէ աղլէն 24 այագ օլարագ, եան եանա իրի արապա կիտէճէք գատար կէնիշ տիր : Իշպու եէր ալթը եօլուն քիւշառը իշին 2,000,000 լիրա սարֆ օլունտու : Վագա քիւլիյէթլի պիր մէպլաղ իսէ տէ, եօլ էհէմիյէթլի օլտուղունտան, պու մէսարիֆի աթիտէ քեարը իլէ չըգարաճաղընա իշթիպաճ եօգ տուր :

ԱԼՓ ՎՕՏՈՒՍԼԸԼԱՐԸՆԸՆ ՏԵՐԵԼԵՐԻ

(Ա.Ե.Գ.Բ.Բ.Բ. 176 Նոսթրոսոնա քէլմա)

Քիլիսէի փափաղիյէնին եանըլըլարը ալէյհինտէ թէյէքքի էտէնլէրին իշինտէ, 820տէ Թուրին փիսգօփօսու օլան Գլօտ նամ քիմէսնէ տախի զիքրէ շայան տըր : Պու զաթ փափաղարըն եանըլ թալիմաթընա գարըլ ալէնէն տէօյիւշէրէք, քէնտի թաճթը իտարէսինտէ պուլունան քիլիսէյէ Քիթապը շէրիֆէ միւթապըգ սուրէթտէ նազարէթ էտիպ, օլ գարանըլգ տախիտէ փարլագ պիր ըշըգ օլտու : Պու ըշըլըն էն զիյատէ միւնէվիլը գըլտըլը մահալ, Գլօտուն տախիէի րուհանիյէսինին պիր գըսմը օլան Վօտուալըլար տէրէսի իտի : Գլօտ ինճիլին մուգատտէս աթէշինի փարլաուրալ օնու սէօնտիւրմէմէք զայրէթլինտէ իքէն, օլատա պուլունան քիլիսէյէր զէլալէթէ տիւշար օլմուշլար ըտը :

Գլօտուն քիթապըլըլը զայ օլուպ, անճագ օնուն պիր մէքթուպա վէրտիյի ճէվապ մէվճուտ տուր : Պու ճէվապ ուղուն օլմասա իտի, Գլօտուն Քիթապը շէրիֆին թալիմաթընը լէքէսիլ ճըֆիլ էթմիշ օլտուղունու վէ նէ րուհա մալիք պիր քիմսէ իտիյինի կէօթէրմէք իշին պուրայա տէրճ էտէր իտիք :

Լաքին օլ քիլիսէտէ, եանի Վօտուալըլար իշինտէ, ինճիլին խալիս թալիմաթընը իհատա էտէն Գլօտ տէյիլ իտի. օնուն սէլէֆլէրինին տախի հագիգաթա սատըգ պուլունմուշ օլտուղու, ագտէմճէ զիքր էթտիյիմիլ իւղրէ վէնկիլանսըն օրայա սըղընապիլմիշ օլտուղունտան մալիւմ տիւր : Գլօտուն սէլէֆլէրի տէ թապիլրէրէ

վէ աղիլլէրէ տուա սունմաղա, մագպէրէլէր իւղէրինտէ իճրա օլունան այինլէրէ, մուգատտէս ատա օլունան մահալլէրէ կիթմէքլիյէ, ուրուճա, քէշիշլիյէ, վէ սաիր պու միսիլի շէյէրէ զըտա իտիլէր : Գլօտուն քէնտի քիլիսէսինտէ իսլահաթը աին միւլիտի օլմատըլը օնուն պալատէ մէքքիւր մէքթուպունուն պիր սէօղիւնտէն աշիքեար տըր : Պէն եէնի պիր թալիմ էօյրէթմէյօրում, անճագ սէլէֆլէրիմ իլէ պէրապէր հագիգաթը վաղ էտէյօրում : Լաքին պէնիմ իտարէմէ իհալէ օլունմուշ օլան սիւրիւտէն, պուլունուղում եանըլըլը վէ պաթըլ այինլէրի մահվ էտէճէյիմ, տէր, Թապիլրէրին պաշ քիլիսէլէրտէն գալտըլըլըլը օլտուղունու տախի զիքր էթտիյինտէն, կէօրիւնիւր քի թապիլր պաշգա քիլիսէլէրէ կիրմէմիշ իտի, չիւնքի էյէր թապիլրէր սումմէն հէփ քիլիսէլէրէ կիրմիշ օլսայըլը, պաշ քիլիսէլէրտէն գալտըլըլարգտան սօնգրա օպիր քիլիսէլէրտէն տահա գօլայ գալտըլըլարալիլրէր իտի : Վէլ հասըլ օլ տախիտէ, եանի 420—800 էտէք, Վօտուալըլար իշինտէ քիլիսէնին քէնտի էսքի սաֆիլիլի վէ խալիսիլինտէ գալմըլ իտիյի աշիքեար տըր : Պու խոսուսու թապտիլը էթմէք իշին պաղը Գաթօլիք միւլէլիլիլլէրին շէհատէթիւնէ միւրաճաթ էտէլիմ :

1. Միւրն իլէ Թուրին քիլիսէլէրինին արասընտա պուլունան քիլիսէնին փիսգօփօսունուն սէօղիւնէ նազարէն, գօնշու Քիլիսթիյանլարտան պաղըլարը քիլիսէյի պօղմագտա, չօղլար տախի սնա քիլիսէյէ, եանի Բօմայա գարըլ իսեան էտիպ, օնուն գապուլ վէ իսթիմալ էյլէտիլի խէլաս վտաթալարընը ըտա էթմէքաէ իտիլէր :

2. Քէշիշանտան պիր միւլէրիլի, Ալի տաղլարընտան Բօմայա կէօթիւրէն եօլուն իսթիւնտէ սաքին օլան պիր ճէմատթտան (քի Վօտուալըլար օլտուղու աշիքեար տըր) պահօ էտիպ, «Պու ճէմատթ էսքիտէն պէրու եանըլըլըլա սափմըլ տըր» տէր : Պու շէհատէթ Վօտուալըլարըն օլ տախիտէ պիլէ էսքի պիր քիլիսէ ատա օլունտուղունա իսպաթ տըր : Մէքքիւր միւլէլիլիլլէր գալիլինճէ, եանըլըլըլա պիր գաշ քիշիտէ տէյիլ, պիլիթիւն տիյարտա իտի : Պու միւլէրիլի 4108 թարիլինտէ իտի :

3. Սէնէ 4120 տէ Վօտուալըլարա գօնշու օլան պիր միւլէլիլի, «Պէօյիւք Լէօն փափանըն զէմանընտան քիլիսէ

պօղուլմուշ տուր, վէ քիլիսէնին էն ալա թէտպիլրէրինի գապուլ էթմէյիպ, Քիլիսէ վէ րուհալանլար օլ զէմանտան պէրու եանըլըլըլար տըր տէյէլէր հալա պուլունուր» տէր :

4. Պիր պաշգապը Գլօտուն հագընտա, «Պու ատէմ էհիլ պէլաղէթ օլուպ չօգ ատէմէր քէնտինէ ճէլպ էթմիշ իտի, լաքին պուլունարըն հէփիսի փափատան լանէթլէնիպ, տիւղ օլալարը թէրք էտէրէք տաղլարա շէքիլմէյէ մէճպուր օլտուլար իսէ տէ, օնլարըն թալիմի էթրաֆա սիրաթէթ էթմէքտէ տիր» տէր : Գլօտուն զէմանընտան սօնգրա տախի իշպու Վօտուալըլար քիլիսէսի ալա պաթմատա : Գաթօլիք միւլէլիլիլլէր, օնպիրինճի տէհրտէ տէօրթ էթրաֆա սիրաթէթ էտէն պիր եանըլըլըլա վար ըտը տէյիպ, օնուն թալիմաթընը զիքր էտէրլէր : Պու թալիմաթ հագընտա մէքքիւր միւլէլիլիլլէրտէն պիր գաշընըն սէօղլէրինի պուրատա զիքր էթմէք, օգույանլարա մագպուլ պիր շէյէթմիշ օլուրուղ տէյիլ զանն էտէրիմ :

Փլէօրինամ մէշուր միւլէլիլի, քիլիսէի փափաղիյէնին հէլէլէ եանի էհիլ զալալէթ թէսմիյէ էթտիլի քիմսէլէրտէն պահօ էտիպ, «Պուլարըն էֆքեարընճա վաթթիլ հիշ պիր վագըթ կիւնահը սիլմէլ, փափաղըն թագտիս էյլէտիլի էքմէք վէ շարապ Քրիստոսուն թէնի վէ գանընա թահվիլ օլմաղ, աղիլ տէնիլէն էօլմիւլլէրէ, շէհիտ պիլէ օլտալար, տուա սունմագ պիհուտէ վէ պաթըլըլըլ տըր» տէր :

Ուսերիս նամ պաշգա պիր Գաթօլիք միւլէլիլի եինէ օլ հէրէթիլք տէնիլէնլէր իշին, «Վաթթիլի, քիլիսէյի վէ աղիլլէրէ վաճիպ օլան հիւրմէթի ըտա էտէրլէր» տէր :

Նաթալիս նամ միւլէլիլիլլէր շէհատէթիլ իւղրէ, «Պու հէրէթիլքէր էքմէյին վէ շարապըն Քրիստոսուն թէնի վէ գանընա թահվիլ օլտուղունու, փափաղա կիւնահ իթիւրաթը իլէ աթիլըլա նաիլ օլունտուղունու վէ աղիլլէրէ տուա սունմագ ատէթիլի ըտա էտէրլէր : Խաշա, թապիլրէրէ, մապէտլէրէ, մէղպահլարա կէօթէրիլէն իհթիւրամը, վէ զայրիհում վէ զայրիհում, գապուլ էթմէլլէր» իտի :

Տիւփէն նամ տիլէր պիր միւլէլիլի, «Պու հէրէթիլքէր նէ մէս էտէրլէր, նէ տէ ճինն չըգարըլըլար» տէմիշ տիր :

Բատուլիլիլլէր տիլ միւլէլիլի, «Պու հէրէթիլքէր, ըսուլարըն թարիլիտէ կիտէյօրուղ տէյիլ իտաիա էտէրլէր» տէմիշ տիր :

(Տէլմա օլունմագ)

ՓՕԼԻԹԵԳԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բուժի Մայիս, 14 վե Ալաֆր. Մայիս 26, 1875

ԻՍԹԱՆԳՕԼ

Զաթը շահանէ պիւթիւն մապէյնը հիւմայուն իւլէ եազ մէվսիմինի կէշիր-մէք իւզրէ Տօլմապազէ սարայընտան չըզըպ Զերազան սարայընա կիթմիշ:

— Զաթը շահանէ եազընլարտա Բօմատտ տէվէթը ալլէյէ սէֆարէ-թինին իքինճի սըրը քեաթիպի Բի-զա պէյին եհտի իլէ իթալիա գրալը-նա չէնտ րէս նատիր վէ կիւզէլ եա-պան քէշիլէրի հէտիյէ կէօնտէրմիշ: Քէշիլէր հալա մահալինէ վասլ օլմուշ-լար: Իթալիա գրալը տախի Բիզա պէյէ Սէն Մօրիս վէ Սէն Լազար նի-շանընը վէրմիշ: Բիզա պէյ եազըն-լարտա պահրիյէ նազըրը նասպ օլու-նան Բաուֆ փաշանըն օլլու տուր:

— Լէվանթ Հէրալտըն սէօզիւնէ նազարէն, Մէքքէ վէ Մէտինէ շէհիր-լէրինին ֆուգարասընա իանէ օլուն-մագ իւզրէ, պապը ալինին պիլճիւմ-լէ մէմուրլարընը մարթ այը մաաշ-լարընտան աատէթ իւզրէ եիւզտէ օն թէնդիլ օլունտու: Շիմաիյէտէք պու իանէյի եալընը պապը ալինին Միւս-լիւման մէմուրլարը վէրի իտի, Լա-քին պունտան պէօյլէ մէքքիւր իանէ Գրիսթիյան մէմուրլարըն մաաշընտան տախի ալընաճագ տըր տէնիյօր:

— Քիսմիլ փաշանըն, Մըսըր Խըաի-ւինին հալասը օլան զէվճէսի իւսկիւ-տարտա 100 եաթագ ալաճագ գա-տար պէօյիւք պիր խասթախանէ ին-շասը իշիւն 50,000 լիրա իհսան էթ-միշ, 50,000 լիրա տախի խասթախա-նէի մէզպուրէնին մէսարիֆինէ իրատ օլմագ իւզրէ վէրէճէք տիր: Սէօյլէն-տիյինէ նազարէն, խասթախանէնին արտասը սաթուն ալընմըշ տըր:

— Պու կիւնլէրտէ Պէյ օլլունուն տիլէնճիլէրինտէն պիրի, պիր ալթուն քէօթէք, 3 ալթուն սաաթ, 2 քիւ-փէ, 4 եիւզիւք վէ 5 կիւմիւշ գաշըգ, ճէման 200 լիրալըգ էշեա, չալտըր-մըշ օլտուղունու մահալլէի մէզպու-րէնին զապթիյէսինէ խապէր վէրմիշ: Տիլէնճիլին թադրիլինէ կէօրէ, մէր-գում պու էշեայը պաղը քիմաէլէրէ

վէրտիյի էօտիւնճ ագչէյէ պէտէլ րէ-հին տէյիւ ալըպ սագլար ըմըշ: Թէ-վաթուրա նազարէն, հիւքիւմէթ էշ-եաի մէզպուրէյի արատըպ պուլմուշ, վէ սահիպինէ թէսլիմ էթմիշ: Իհթի-մալ աըր քի տիլէնճի րէհիլէրինէ մալիք օլտուղտան սօնդրա տախի, պիր լօգմա էքմէք սաթուն ալմագ իշիւն սօգաղարտա կէզէն էհալիտէն օնար փարա հալա տիլէնմէքտէ ալր:

— Եազընլարտա Եէնիլէքէյտէ իքի Բում գալպազանը զապթիյէ մարիֆէ-թի իլէ ախը օլունմուշլար, վէ եան-լարընտա խայլը գալպ պէշիլէրէր պու-լունմուշ: Պիր աղ սօնդրա Գասըմփա-շա ճիվարընտա մէքքիւր իքի գալպա-զան իլէ շէրիք օլան իսթաւրօ իսմին-տէ տիկէր պիր Բում թութուլուպ, պունուն տախի իսթիւնտէ գալպ պէշիլէք վէ ալթըրըգ պուլունմուշ:

— Պիր գաշ կէճէ Եվլէլ, Պօղազ իշինտէ Էմիրկեան նամ քէօյիւն էօ-նիւնտէ տէմիր ալթմըշ օլան պիր կէ-մի իւզէրինէ տէօրթ քիլի կէլիպ, թաիֆէլէրին ույգուտա պուլունտու-ղու վագըթ կէմինին գափթանընը գօրգուտարագ 21 լիրա ալըպ ֆիրտըր էթմիշլէր:

— Սատրապամ հազրէթլէրինին վի-լայէթ վալիլէրինէ իրսալ էյլէտիյի պիր էմրը ալի միւճիպինճէ, միրի իշ-լէրինտէ չալըշան մահալուսլարա վէ-րիլմէքտէ օլան ճիւզի իւճրէթ պուն-տան պէօյլէ վիլայէթլէրին խտարէ սանտըղլարընա թէսլիմ օլունուպ, մահալուսլարըն գօյ վէրիլտիյի վա-դըթ, հէր պիրինին իւճրէթի ֆաիդի իլէ պէրապէր քէնտինէ վէրիլէճէք: Պու էմիր լայըգը իլէ իսթիմալ օ-լունտուղու հալտէ, մահալուսլարա ճէսարէթ վէրիպ քէնտի թափը ու հարէքթլէրինի իսլահ էթմէյէ պիր վասիթա օլուր: Պու միսիլի թէտպիր-լէր Էվրօփատա վէ Ամէրիգատա մահ-պուսլար հազգընտա էյի նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիլմիշ տիր:

— Պիր գաշ կիւն ագտէմ Մարմա-րա տէնիլլինտէ Զէյթուն պուրնու նամ մահալէ եազըն թօրփիտօ տէ-նիլէն պիր նէվ տէնիլ գումպարասը թէճրիւպէլէրի օլմուշտուր: Փամուգ

պարութու տէնիլէն մատտէտէն օ-թուզալթը օգգա հալի պէօյլէ պիր գումպարա օտունտան եափըլմըշ պիր էսքի կէմինին ալթընա գօնուլմուշ, վէ պատէհու էլէքթրիգա մարիֆէթի իլէ գումպարայա ալթէ վէրիլպ ա-թըլտըգտա, կէմի անի վահիտտէ նա-պէտիտ օլմուշ: Պու թէճրիւպէ, Օս-մանը պահրիյէ զապթիւնա մէզ-քիւր գումպարայը իսթիմալ էթմէք ուսուլինի թալիմ էթմէյէ Պապը ալի թարաֆընտան մէմուր թային գըլըն-մըշ օլան պիր ինկիլա սաքէր զապթի մարիֆէթի իլէ իճրա օլունմուշ, վէ Զաթը շահանէնին մախտումու Եու-սուֆ իզլէտտին էֆէնտի իլէ վիւ-քեալտտան խայլը քիմաէլէր գումպա-րանըն ալթըլտըրը էսնատէ հազըր պուլունմուշլար: Պունտան չէնտ սէ-նէ էվլէլ Ամէրիգանըն մահարէպէ-սի էսնատընտա, տիւլմէնին կէմիլէ-րինի թէլէֆ էթմէք իշիւն մէքքիւր գումպարա տէֆա տէֆա գումպարա-տը, վէ պունուն իւզէրինէ Էվրօփա տէվլէթլէրի պու նէվ սիլահա էհէմ-միյէթ վէրմէյէ պաշլատըլար:

— Սէօյլէնտիլինէ նազարէն, Փի-լիպպէտէ գօյուն էթինին օգգատը 5, գումգունուն 4 վէ սըղըրըն 3 զուրու-շա սաթըլմագտա օլուպ, իսթանպու-տա իտէ էթին ֆիաթը պունլարըն իւշ գաթը աըր: Փիլիպպէ շէհրի Բումէլի տէմիր Եօլու իսթիլթը իլէ իսթանպուլա պաղը օլտուղու հալ-տէ, պու իքի շէհրտէ էթին ֆիա-թընտա կէօրիւլէն պէօյիւք ֆարգ-տօղրուսու թէաճիւպէ շայան տըր:

— Մահը հազըրըն 4/16 սընտա Բում փաթըրիյի հազրէթլէրի, մայէթինտէ խայլը քիմաէլէր օլարագ, էքմէնի փաթըրիյինէ թէսլիլէք կիտիպ, էր-մէնիլէրին պէօյիւք քիլիսէսինտէ պաշա Բում բուհպանլար իլէ գում-տասը շէրիֆ այինին իճրա էթաիք-տէն սօնդրա Բումճա պիր նութ-իրատ էթմիշ, վէ պու նութգունտա իքի քիլիսէլէրին միւշապէհէթի վէ ալազասընտան պահա, քէնտիլին տախի էքմէնի Գրիսթիյան գարըն-տաշլար հազգընտա շէվգաթ վէ մու-հապպէթինի պէյան էթմիշ տիր:

— Սէօյլէնտիյնէ հաղարէն, Իդ-
նիմիա ճիւղարձնտա պիր սիւրիւ հայ-
տուտար մէյտանա չըգմըլ օլտու-
ղունու Իզնիմիա միւթէսարըքը
զապլիյէ նաղըրընա խապէր վէրիսը
քէնտինին օնլարը թուլմաղա քեա-
ֆի միգտար առքէրի օլմատըղընը
պիլտիրմիլ : Պունա ճէվապէն զապ-
թիյէ նաղըրը պունտան պիր գաչ կիւն
էվլէլ պիր պէօյիւք առքէր Իզնիմի-
աէ կէօնաէրմիլ տիր :

— Ապրիլ 24/6 թարիխէ Բալու-
տան եաղըրը պատիս զաղէթասընտա
իլան օլունան պիրմէթուպտա, մէզ-
քիւր գարիյէտէ Էրմէնիլէրին էսէ-
ֆէնկիլ հալի նաղլ օլունմուլ տուր :
Պիր թագըմ վահշի թիւրքէր Էրմէ-
նի քիլիսէլէրին վէ էվլէրինի եաղ-
մա էթմէքլէ գանաթ էթմէյիլ ,
չօճուղարը տախի պաշտան չըգար-
մըլար եա գափըպ կէօթիւրմիւլէր :
Պու մէթուպ 155 քիշիտէն խմա-
լանմըլ տըր, Էրմէնի փաթրիքիտէ-
սի տախի թաղմին վէ էմիլիէթ էլէ
կէթիւրմէյէ մուվաֆֆադ օլուր տէյիւ
մէմուլ էտէրիլ :

— Միւթըր Պարրօս մայիս 7 թա-
րիխէ աթի իւզղիքը հալտախի վէ-
րիւր. « Հալա էյի տիր, պօլ եաղմուր
կէլիյօր, մահաուլարըն էյի օլաճաղը-
նա պէօյիւք իւմիտ վար : Գայսէրիյէ
թարլալարընտա մահաուլուն էյիլիյի
հաղըրընտա պու սէնէ միւշահէտէ օ-
լունան ալամէթլէր նատիրաթտան
տըր : Պիւնայէն ալէյի պուղտայըն վէ
ոլունան ֆիւթըր էնտի : Հալալար պէօյ-
լէ տէվամ էտէրսէ, գահթ աֆէթի-
նին պու պիշարէ էհալինին իւթիւն-
տէն տէֆ օլմատընա պէօյիւք մուտ-
վէնէթ օլաճագ : »

Լաքին պունուն զըտաղ օլարագ
նիկտէտէ վէ ճիւղարձնտա խանէ
թէվլի էտէն մէմուրլարըն պիրի օլան
պր. Նաղարէթ Մոտիլէանըն ալաֆ-
րանկա մայիս 3 թարիխէ եաղաղընա
հաղարէն, օլթարաֆլարտա էհալինին
էն ֆագիր վէ պիշարէ գըսմընտա
հալա պէօյիւք զարուրէթ վար :

— Մէհիտ Էօյիւ թարաֆլարընտա իւք
տէֆա թէվլի օլունան 500 լիրատան
տօլայը, մէզքիւր ճիւղարըն 96 Միւն-

լիւման գարիյէլէրի էհալինինտէն իւ-
տալ օլունմուլ, 53 իրի սահիֆէլէր-
տէն իպարէթ վէ մահալին գայմա-
գամը իլէ էյալէթ մէճլիսինին աղա-
լարընտան թասաթիլի Թիւրքի իւլ
իպարէ պիր թէշէքքիւրնամէ ինկիլ-
լէրին զըթլըգ գօմիսիօնունա կէշէն
հաֆթա վաղ օլտու :

Գօմիսիօնը մէզպարըն գահթէ-
տէկեան իչիւն չիմտիյէտէք ախլէյ-
լէտիյի խանէ 23,367 ինկիլ լիրա-
տընա պալիլ օլմուլ տուր :

— Մատիսին մայիս 6/18 թարիխէ
նէշը օլունան վարագաղընտա, Էրմէ-
նիլէրին զըթլըգ գօմիթէսի, գահթ-
ղէտէկեանըն հալա գուրթուլմամըլ
օլտուղու զարուրէթէ եարաղմ օլ-
մագ իւզրէ եէնիտէն խանէ վէրսին-
լէր տէյիւ Էրմէնիլէրէ միւէսսիր պիր
խիթալ իլան էթմիլ տիր : Պու գօմի-
թէ չիմտիյէտէք 5,052 լիրա ախլէ-
տիպ պիւթիւն պու մէպլաղը աղչէ-
նին վէրիլտիյի նիլէթէ կէօրէ թէվ-
լի էթմիլ տիր :

— Գըթլըգ հաղըրընտա կէշէն փեր-
չէմպէ կիւնիւ ինկիլ գօնսօլսիա-
նէսինտէ պիր ումուլ միւլ օլ-
տու : Ինկիլ գօնսօլսու վէ հարի-
մի օլան Սըր Ֆիլիփ Ֆրանսիս մէճ-
լիսէ ըրասէթ էտիպ, Ինկիլ զըթ-
լըգ գօմիթէսինին թէշէքիլ վէ իա-
նէնին նէ մէնպալարտան ալընմըլ օլ-
տուղու հաղըրընտա, միւթըր Ֆրանս-
ուօրթ իլէ միւթըր Թրէյսի վէ միւ-
թըր Պարթլէթ նաման միտիօնէրլէր
տախի գահթըն նաղըլ պաշտանըպ նէ
տէրէճէտէ չիտաթէ քէսպ էթմիլ օլ-
տուղու խուսուտա մալիւմաթ վէր-
տիլէր : Պու սօն զաթլար իանէյի տէ-
վամ էթմէնին էլլէվլիյէթ ինտէն տա-
լի պահա էթտիլէր : Քէզալիք ճիւղ-
րալթարըն չէնտ կիւնտէն պերու իւ-
թանպօլտա պուլունան ինկիլ փիո-
գօփօսու տօրթօր Սանապըն, վէ
ինկիլ սէֆարէթի վալիլ միւթըր
Կրիպպլ նութղար իրաա էյլէտիլէր :

ԵՎՐՕՓԱ

Ֆրանսա իլէ Ալմանեա արաղընտա
եէնի պիր մուհարէպէ օլաճագ տէյիւ
եաղընլարտա Իլլօփաա փէք զիյա-
տէ գօրգուլմաղաա իտի իսէ տէ,
համտ օլտու պու գօրգուլ չիմտի տէֆ
օլմուլ կիպի տիր : Պու ճիւլմիլ իլէ
Ֆրանսա քէնտի առքէրինի մուհարէ-

պէյէ հաղըր էթմէյէ էլինտէն կէլէն
զայրէթի տիրիլ էթմէմէքտէ տիր :
Ալմանեաա իսէ էհալինտէն պէօյիւք
պիր գըսմըն էֆքեարը տու տուր քի,
Ֆրանսիլար գուվլէթ քէսպ էտիպ,
միւթէթիգ տախի պուլտուղարը
պիրլէ, Ալմանեայա գարըլ իլանը
հարպ էտէճէք օլտուղարընտան,
տիւշմէն հէնուղ պու սըրայա կէլմէզ-
տէն հէման օնու վուրուպ էվմէլի, Իշ-
լէր պու սըրաաա իքէն Բուսիա իմի-
թաթօրունուն Պէրլինէ աղիմէթի,
սուլհ թարաֆտարանըն էֆքեարըն-
ճա փէք միւնասիպ կէլտի, չիւնքի միւ-
շարիլէյհ հաղըթլէրի Ֆրանսանըն
Ալմանեաաա պիւթիւն պիւթիւն է-
զիլմէսինէ միւսաաաէ էթմէզ տէյիւ
մէմուլ օլունուր : Միւշարիլէյհ հաղ-
րէթլէրի պէօյիւք իզղէթ վէ սալթա-
նաթլէ իւլ կիւն Պէրլինտէ միւսաֆիր
օլուպ, մուախիարէն էմստէրի գափ-
լըճալարա աղիմէթ էթմիլլէր :

— Մայիս 1/13 տէ 600 նէֆէր Ալ-
մանեայը ֆաթօլիք հաճիլէր ֆափա-
նըն հուղըրունա չըգըպ, 1,200,000
ֆաթօլիք Ալմանեալար իմշաթ իլէ
պիր ուպուտիյէթնամէ միւշարիլէյհ
հաղըթլէրինէ թագաթիւ էյլէմիլլէր :

— Հինտիսթանըն Փէշաւուր նամ
չէհրինտէ եաղընլարաա պէօյիւք պիր
եանըն զուհուր էտիպ, 15,000 գա-
տաք ֆամիլէալարը խանէսիլ պրագ-
մըլ :

ԶԱՐՇԸ ՖԻԱԹՎԱՐԸ

	Լիրա 400 դր2.
Փամուգ օգ.	6 1/2 — 8 1/4
Թիֆլիս, Էնկիւրիւ »	47
Ճէնրի »	13 — 14
Աֆիօն »	300 — 300
Զէյթուն եաղը »	5 — 7 1/2
Շէքեր, Թօզ գանթ.	216 — 228
» քիլէ »	250 — 255
Գանվէ 100 օգ.	4100 — 1360
Զիվիս »	45 — 130
Զէլիք սանտ.	230 — 235
Գուրուն գանթ.	135 — 138
Գարֆիցա, նումէր 15—48 վառէլ	92 — 93
Թէնէքէ չիֆթ սանտ.	300 — 305
Ճամ սանտ.	92 — 96
Տէմիր, Ինկիլ, եուվարլաք, գանթ.	75 — 95
» » Թախթա »	110 — 115
Ուիարմաէթ սանտ.	63 — 102
Եաղ, Սիպիր օգ.	15
Բէթրօլ (կաղ), Ամէրիգա սանտ.	54 — 56
Պուղտայ սլրթ, Բուվէլի քիլէ	24 — 27 1/2
Արիա, լիրա 130 դր2 . . . »	46 1/2 — 47 1/2

Ամէրիգա միսիօնէրլէրի շիրքիլ Թարաֆրետան
Միւլէլիֆի զաղթա ճ. Բ. Կրին

ԻՍԹԱՆԳՈՒ

ՄԱԹՊԱՍԻ ԱՐԱՄԵԱՆ
Զագմագընար, Յակոբեան խան Նում. 12